

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
обласний Будинок художньої творчості
Миколаївської обласної ради

Схвалено
Протокол вченої ради Миколаївського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти
від 16 травня 2021 р № 4

Тетяна Іванівна Мухоморова
Григорій Іванович Мухоморов

Погоджено
Протокол педагогічної ради
обласного Будинку художньої
творчості
від 16.03 2021 р № 01

Затверджено
Наказ департаменту освіти і науки
Миколаївської обласної державної
адміністрації
від 17.06 2021 р № 23

**Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
«Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне саяво»**

4 роки навчання

Укладач:

Губська Наталія Михайлівна, керівник «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломом плетіння «Сонячне саяво» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради

Рецензенти:

Луцькянєнко Д. В., доцент, к. пед. н., кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Євдокомова І. В., завідувач методичним відділом обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради

Крик Д. О., методист образотворчого мистецтва кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Пояснювальна записка

Народне мистецтво багатонаціональне та різноманітне, зберігає вікові традиції, передаючи їх з покоління в покоління. Його створював народ протягом століть власними руками, розумом, правдою світобачення.

Метою програми є залучення вихованців до народного ремесла – плетіння та аплікації з соломки і професійної художньої творчості, формування компетентностей особистості засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Навчальна програма розрахована на дітей віком від 5 років, а також на підлітків віком до 18 років, які бажають займатися плетінням та аплікацією з природного матеріалу і мають відповідні здібності.

У програмі передбачено індивідуальну роботу з вихованцями згідно Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах (Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.08.2004 № 651).

Плетіння з соломки – один із найцікавіших різновидів народних промислів. Основна риса народного мистецтва – поєднання практичної доцільності речі з красою її форм, гармонія прекрасного і корисного.

Робота в гуртку відкриває широкий простір для естетичного розвитку, навчання й виховання дітей на матеріалах народного побуту, звичаїв, традицій, обрядів.

Актуальність навчальної програми полягає у розвитку творчих здібностей, формуванні емоційної сфери, наданні дітям та молоді можливостей для творчого самовираження особистості за засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Програма передбачає вивчення народного ремесла – плетіння та аплікації з природного матеріалу, зокрема з житньої, пшеничної та вівсяної соломи. Тому, учні, закінчивши початковий, основний та вищий рівні навчання повинні отримати глибокі знання, навички і уміння в роботі з природним матеріалом.

Практичні завдання передбачені програмою дозволяють дітям дослідницьким шляхом перевірити вірність своїх рішень, а метод перспектив, тобто поетапний підхід до складного завдання, дозволяє гуртківцям уявити роботу, яку вони виконують. Цьому сприяє метод педагогічної співпраці, коли вихованці відчувають себе рівноправними партнерами в навчанні.

Новизна програми полягає у структурі особисто-зорієнтованого педагогічного впливу на формування навичок з плетіння та аплікації соломкою.

В основу навчальної програми покладені *принципи*:

- єдності загальнолюдського та національного змісту декоративно-ужиткового мистецтва з пріоритетністю національного;
- взаємодії компонентів соціального досвіду людини;
- неперервності і наступності завдань і змісту декоративно-ужиткової освіти;

- варіативності – націленості змісту програми на творчість педагога, його професійну компетентність, здатність самостійно застосовувати орієнтовний матеріал і, в разі необхідності, змінювати його в межах запропонованої структури;
- поліхудожності, що реалізується через встановлення об'єктивно існуючих зв'язків декоративно-ужиткового та іншими видами мистецтв.

Навчальна програма «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне саяво» укладена відповідно до частини другої статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту» та наказу Міністерства освіти і науки України № 676 від 22.07.2008 «Про затвердження Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України».

Мета навчальної програми полягає в особистісному розвитку дітей та учнівської молоді, збагаченні їх емоційно-естетичного досвіду під час сприймання навколишнього світу, навчально-виховній та практичній діяльності, інтерпретації та оцінювання витворів народного мистецтва, а також у формуванні і розвитку ключових міжпредметних і предметних компетентностей, потреби в творчій самореалізації та духовно-естетичному самовдосконаленні під час опанування народного ремесла – соломоплетіння.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

1. *Особистісні* – світоглядні уявлення про мистецтво, розвиток художньо-творчих здібностей і художньо-образного мислення.
2. *Функціональні* – предметні знання та вміння, міжпредметні – художньо-естетичні знання та вміння.
3. *Метапредметні* – здатність до пошуку та оперування інформацією, вміння організовувати і контролювати власну діяльність, здатність до самореалізації.
4. *Практичної* – оволодіння технікою соломоплетіння, навичками плетіння з природних матеріалів, виготовлення різноманітних виробів з соломки.
5. *Соціальної* – виховання дбайливого та шанобливого ставлення до народних традицій, та формування у дітей наступності у творчому мисленні.

Навчання має спиратися на такі принципи: зв'язок занять із сучасними вимогами; формування поняття про співвідношення художньої та утилітарної функції предмета; принцип переходу від простого до складного з урахуванням вікових особливостей дітей та їх можливостей; поєднання в практичній діяльності індивідуальних і колективних форм роботи. Процес навчання повинен мати творчий і виховний характер.

Під час здійснення навчально-виховного процесу керівнику надається широка можливість виявити власну ініціативу, творчий підхід, змінити визначену тематику на іншу, яку він вважає цікавішою, а також змінювати кількість годин, призначених для вивчення тієї або іншої теми.

Умовою успішної реалізації завдань навчальної програми є:

- залучення вихованців до розуміння змісту та сутності декоративно-ужиткового мистецтва шляхом особистісно-емоційного сприйняття інформації;
- керування художньо-творчим розвитком дітей з урахуванням вікових, індивідуальних, національних, культурних, регіональних особливостей і традицій;
- навчання дітей мови мистецтва і формування навичок практичної роботи винятково в духовно-естетичному ключі;
- забезпечення задоволення від художньої праці шляхом емоційного зацікавлення нею.

Дана програма складена для початкового, основного та вищого рівня навчання. Навчання за даною програмою охоплює дітей від 5–6 до 18 років. Засвоїти ремесло соломоплетіння можливо лише при індивідуальній роботі з кожним вихованцем, тому кількість гуртківців початкового та основного рівнів навчання передбачає 8 осіб, вищого – 5 осіб.

Основною формою організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності є групові та індивідуальні заняття, які проводяться з використанням інноваційних методик, таких як взаємонавчання вихованців, творчого заліку, творчого звіту, виставок, конкурсів, екскурсій, імпровізацій тощо.

План початкового рівня передбачає знайомство гуртківців з видами народних промислів в Україні, народними обрядовими виробами, народною іграшкою.

На заняттях за програмою основного рівня гуртківці отримують розширені та поглиблені знання з соломоплетіння та аплікації, поєднуючи зі знаннями з історії, народознавства, образотворчого мистецтва.

Вищий рівень розрахований на заняття з обдарованими особистостями, тому вимагає індивідуального підходу до гуртківців.

Заняття групи першого року початкового рівня навчання проходять 2 рази на тиждень по 2 години. Програму розраховано на 144 години на рік.

Заняття з гуртківцями другого року початкового рівня навчання проводяться 2 рази на тиждень по 2 години. Програму розраховано на 144 години.

Заняття з гуртківцями третього року основного рівня навчання проводяться 2 рази на тиждень по 2 години. Програму розраховано на 144 годин.

Заняття з гуртківцями 4 року вищого рівня навчання проводяться 2 рази на тиждень по 3 години. Програму розраховано на 216 годин. Гуртківці вищого рівня навчаються за індивідуальними планами.

Закінчивши початковий, основний та вищий рівні навчання, вихованці отримують глибокі знання, навички і вміння в роботі з природним матеріалом. Залежно від рівня навчання програма передбачає варіативність методів і форм навчання.

Для оцінки результативності навчальних занять застосовуються діагностичний, поточний і підсумковий види контролю (анкетування, опитування, співбесіди з вихованцями і батьками, поточні, тестові та творчі завдання, тематичні та персональні виставки творчих робіт). Під час навчання вихованці беруть участь у районних, обласних, Всеукраїнських виставках та конкурсах, проводять підсумкові виставки.

З метою розвитку та підтримки обдарованих та талановитих вихованців, здобуття ними практичних навичок і для задоволення їхніх потреб у професійному самовизначенні програма передбачає індивідуальне навчання. Кількісний склад груп, у яких проводиться індивідуальне навчання, становить від одного до п'яти вихованців (згідно наказу Міністерства освіти і науки від 11.08.2004 № 651 «Про затвердження Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 1123 (г1322-08) від 10.12.2008).

Теми та розподіл годин навчально-тематичного плану вказано орієнтовно. За необхідності в установленому порядку керівник гуртка може внести зміни до кількості годин у межах кожного змістовного розділу. Враховуючи інтереси вихованців, їх кількість у групі, стан матеріально-технічного забезпечення, керівник гуртка може змінювати кількість теоретичних і практичних занять (залежно від того, як швидко та якісно вихованці набувають практичних навичок), а також самостійно обирати один або кілька напрямів роботи гуртків основного та вищого рівнів, враховуючи обсяг часу, що передбачений типовими навчальними планами.

Навчально-тематичний план

№	Тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичних	Практичних
1.	Організаційне заняття. Техніка безпеки.	2	2	-
2.	Робота з різними видами природних матеріалів, їх властивостями та засобами їх обробки	6	2	4
3.	Солом'яна скульптура (народна іграшка), сучасні зразки плетіння з соломки. Українська народна іграшка з різних декоративних матеріалів	36	6	30
4.	Аплікація. Види аплікацій. Техніка аплікації з соломки. Композиція.	20	6	14
5.	Обереги, новорічна народна символіка.	14	4	10
6.	Знайомство з видами народної творчості. Орнамент	22	8	14
7.	Декоративне оздоблення виробів із соломки, святкові листівки та композиції, обрядові вироби до Великодня.	20	6	14
8.	Декоративне та тематичне панно з рослинними елементами.	12	4	8
9.	Виховна робота	8	-	8
10.	Підсумкове заняття	4	2	2
Разом:		144	40	104

Зміст програми

1. Організаційне заняття (2 год.)

Техніка безпеки.

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Ознайомлення з історією гуртка, позашкільної установи. Правила поведінки в колективі. Зовнішній вигляд вихованців. Дотримання правил техніки безпеки. Інструменти та матеріали. Розподіл робочих місць. Організаційні питання.

2. Робота з різними видами природних матеріалів, їх властивостями та засобами обробки (6 год.)

Теоретична частина. Способи заготівлі, обробки та збереження рослинних матеріалів.

Практична частина. Екскурсія в парк. Збирання осіннього листя, рослин, плодів дерев та інших матеріалів. Прасування листя, соломин, підготовка інших рослинних матеріалів до зберігання і роботи. Техніка виконання композиції з різного природного матеріалу (листя, рослин, квітів, соломи, мушлі та інше). Вибір сюжету аплікації. Малювання ескізу композиції. Вибір природного матеріалу і виконання аплікації на фоні. Темі для композицій «Птах», «Риби».

3. Солом'яна скульптура (народна іграшка з соломи), сучасні зразки плетіння з соломки. Українська народна іграшка (36 год.)

Теоретична частина. Виникнення української народної іграшки. Кольори іграшки. Поняття про теплі та холодні кольори. Види іграшок та виготовлення їх з різних декоративних матеріалів та соломки. Народний костюм. Оздоблення іграшки, костюму.

Практична частина. Виготовлення ляльок з різних матеріалів (тканина, пластилін). Ляльки – дівчина, хлопчик. Робота над варіантами ляльок, їх одягу, зачісок (ескізи). Виконання плетіння «косички» з ниток. Робота над оформленням одягу ляльки, навчитись виготовляти елементи одягу ляльки з застосуванням елементів плетіння «шахівка» з ниток, тканини, паперу.

Демонстрація ілюстративного матеріалу про тварини, які нас оточують, про анімалістичну іграшку. Пропорції та виразність форм. Декоративні властивості матеріалу. Робота над варіантами виготовлення півника та курчат (ескізи). Виготовлення півника з пластиліну. Виготовлення півника з соломи. Виготовлення курчат з ниток. Робота над оздобленням елементів іграшок.

4. Аплікація. Види аплікацій: сюжетна, об'ємна, по деталях. Техніка аплікації з соломки. Композиція (20 год.)

Теоретична частина. Технологічні та естетичні вимоги до анімалістичної геометричної композиції. Застосування кольорів в аплікації. Робота над композицією з фарбами. Техніка аплікації з соломки. Види соломки, яку застосовують в аплікації. Декоративні властивості соломки. Техніка підготовки соломи до роботи. Техніка вирізування композиції з соломки, паперу.

Практична частина. Виготовлення сюжетної аплікації з паперу на теми «Квіти», «Птахи», «Новорічні композиції». Робота над ескізом композицій. Поетапна робота над композицією. Підготовка фону для аплікації. Виготовлення елементів та компонування роботи.

5. Обереги. Новорічна народна символіка (14 год.)

Теоретична частина. Поняття про народознавство. Дідух – традиційний український символ на Новий рік. Свято Водохреща, солом'яні хрести

Практична частина. Виготовлення різноманітних дідухів, оберегів, павуків. Робота з різними декоративними матеріалами (насіння, солома, листя кукурудзи, тканина, нитки, солоне тісто).

6. Знайомство з видами народної творчості . Орнамент (22 год.)

Теоретична частина. Види орнаментів. Використання природно-рослинного матеріалу в народній творчості. Традиційні види українського народного мистецтва. Техніка виконання орнаменту.

Практична частина. Робота з папером, виготовлення орнаменту з кольорового паперу. Робота над оволодінням елементами розпису (у колі, квадраті, прямокутнику). Робота над створенням ескізу композиції орнаменту з соломки. Робота над елементами орнаменту з соломи. Оформлення роботи.

7. Декоративне оздоблення виробів з соломи, святкові листівки та композиції, обрядові вироби до Великодня (20 год.)

Теоретична частина. Техніка виготовлення святкових листівок. Техніка виготовлення обрядових виробів до Великодня.

Практична частина. Робота над ескізом святкових листівок. Поетапне виготовлення святкових листівок та композицій. Виготовлення кошиків для пасхальних яєць з паперу та картону, з застосуванням ниток та соломи. Розпис писанки. Складання намиста з соломки.

8. Декоративне та тематичне панно з рослинними (квітковими) елементами (12 год.)

Теоретична частина. Особливості композиції з рослинними елементами. Техніка виготовлення панно. Техніка підбору кольору та форми рослин та квітів.

Практична частина. Робота над ескізом. Робота з різними декоративними елементами. Підготовка соломи до роботи. Поетапна робота над панно. Виконання композиції з соломки. Оздоблення виробів та оформлення роботи.

9. Виховна робота (8 год.)

Бесіди з народознавства. Бесіди з техніки безпеки.

Практична робота. Екскурсії. Оформлення виставок. Виготовлення сувенірів в традиційному народному стилі. Проведення підсумкової виставки.

10. Підсумкове заняття. (4 год.)

Підведення підсумків роботи за навчальний рік. Визначення завдань на наступний навчальний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці початкового рівня навчання повинні знати:

- правила охорони здоров'я та техніки безпеки;
- правила користування матеріалом, інструментами та пристроями;
- основні правила малювання;
- аплікацію з паперу та інших декоративних матеріалів;
- українську народну іграшку та варіанти виготовлення її з різних матеріалів;
- теоретичні відомості про народні ремесла в Україні;
- обрядову атрибутику народних свят;
- виготовлення святкових листівок.

Вихованці початкового рівня навчання повинні вміти:

- правильно користуватися матеріалом, інструментами та пристроями;
- зображати малюнки на аркуші;
- робити аплікації з різних матеріалів;
- виготовляти українську народну іграшку;
- виготовляти святкові листівки.

Початковий рівень, другий рік навчання

Навчально-тематичний план

№	Тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичних	Практичних
1.	Організаційне заняття. Техніка безпеки.	2	1	1
2.	Робота з різними видами природних матеріалів, їх властивостями та засобами їх обробки	4	2	2
3.	Солом'яна скульптура (народна іграшка), сучасні зразки плетіння з соломки. Українська народна іграшка.	21	5	16
4.	Аплікація. Види аплікацій. Техніка аплікації з соломки. Композиція.	21	8	13
5.	Обереги, новорічна народна символіка.	11	4	7
6.	Знайомство з видами народної творчості. Орнамент	11	4	7
7.	Декоративне оздоблення виробів із соломки, святкові листівки та композиції, обрядові вироби до Великодня.	24	7	17
8.	Декоративне та тематичне панно з рослинними елементами.	19	4	15
9.	Виховна робота.	27	12	15
10.	Підсумкове заняття	4	2	2
	Разом:	144	52	92

Зміст програми

1. Організаційне заняття. Техніка безпеки (2год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Правила безпеки на заняттях. Інструменти та матеріали. Розподіл робочих місць.

2. Робота з різними видами природних матеріалів, їх властивостями та засобами обробки (4 год.)

Теоретична частина. Види природних матеріалів, які використовуються для роботи, їх біологічні особливості, зовнішній вигляд, міцність, пластичність. Особливості виготовлення композицій з камінців, мушлі, листя, яєчної шкарлупи та інших природних матеріалів.

Практична робота. Екскурсія в парк. Техніка прасування соломи та інших природних матеріалів. Техніка виконання композиції з різного природного матеріалу (листя, мушлі та інше).

3. Солом'яна скульптура (народна іграшка з соломи), сучасні зразки плетіння з соломки. Українська народна іграшка (21 год.)

Теоретична частина. Виникнення української народної іграшки. Кольори іграшки. Поняття про теплі та холодні кольори. Види солом'яних іграшок. Народний костюм. Оздоблення іграшки, костюму.

Практична робота. Виготовлення ляльок з різних матеріалів (тканина, пластилін, солома). Ляльки – дівчина, хлопчик. Робота над варіантами ляльок, їх одягу, зачісок (ескізи). Робота над оздобленням виробів. Робота над різними видами плетіння з соломки. Робота над варіантами виготовлення птахів, коників (ескізи). Виготовлення іграшок з різних матеріалів (нитки, пластилін, солома). Робота над оздобленням елементів іграшок.

4. Аплікація. Види аплікацій: сюжетна, об'ємна, по деталях. Техніка аплікації з соломки. Композиція (21 год.)

Теоретична частина. Технологічні та естетичні вимоги до анімалістичної і геометричної композиції. Застосування кольорів в аплікації. Робота над композицією з фарбами. Техніка аплікації з соломки. Види соломки, яку застосовують в аплікації. Декоративні властивості соломки. Техніка підготовки соломи до роботи. Техніка вирізування композиції з соломки, паперу.

Практична робота. Виготовлення сюжетної аплікації. Робота над ескізом композиції за темою «Осінь», «Літо», «Квіти», «Птахи», «Новорічні композиції». Поетапна робота над композицією. Підготовка фону для аплікації. Виготовлення елементів та компоновання роботи.

5. Обереги, новорічна народна символіка (11 год.)

Теоретична частина. Поняття про народознавство. Державна та національна символіка. Дідух – традиційний український символ на Новий рік. Свято Водохреща, солом'яні хрести. Техніка виготовлення підвісних декоративних солом'яних конструкцій.

Практична робота. Виготовлення різноманітних дідухів, оберегів, павуків. Робота з різними декоративними матеріалами.

6. Знайомство з видами народної творчості . Орнамент (11 год.)

Теоретична частина. Види орнаментів. Використання природно-рослинного матеріалу в народній творчості. Традиційні види українського народного мистецтва. Техніка виконання орнаменту.

Практична частина. Робота з папером, виготовлення орнаменту з кольорового паперу. Робота над оволодінням елементами розпису (у колі, квадраті, прямокутнику). Робота над створенням ескізу композиції орнаменту з соломки. Робота над елементами орнаменту з соломи. Оформлення роботи.

7. Декоративне оздоблення виробів з соломи, святкові листівки та композиції, обрядові вироби до Великодня (24 год.)

Теоретична частина. Техніка виготовлення святкових листівок. Техніка виготовлення обрядових виробів до Великодня. Оздоблення виробів плетеними вишлітними деталями.

Практична частина. Робота над ескізом святкових листівок. Поетапне виготовлення святкових листівок та композицій. Виготовлення кошиків для пасквильних яєць, оздоблення кошиків плетеними елементами «косичка», «батіжок». Розпис писанки. Складання намиста з соломки.

8. Декоративне та тематичне панно з рослинними (квітковими) елементами (19 год.)

Теоретична частина. Особливості композиції з рослинними елементами. Техніка виготовлення панно. Техніка підбору кольору та форми рослин та квітів.

Практична частина. Робота над ескізом. Робота з різними декоративними елементами. Підготовка соломи до роботи. Поетапна робота над панно. Виконання композиції з соломки. Оздоблення виробів та оформлення роботи.

9. Виховна робота (27 год.)

Теоретична частина. Бесіди з народознавства. Бесіди з техніки безпеки.

Практична частина. Екскурсії. Оформлення виставок. Виготовлення сувенірів в традиційному народному стилі. Пізнавально-ігрові програми, конкурси. Святкування днів іменинника, Нового року тощо. Проведення підсумкової виставки.

10. Підсумкове заняття (4 год.)

Підведення підсумків роботи за навчальний рік. Визначення завдань на наступний. Відзначення кращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці початкового рівня другого року навчання повинні знати:

- правила охорони здоров'я та техніки безпеки;
- правила користування матеріалом, інструментами та пристроями;
- види природних матеріалів, способи їх обробки та підготовки до роботи;
- види народної іграшки та солом'яну скульптуру;

Навчально-тематичний план

Зміст програми

1. Організаційне заняття. Техніка безпеки (2 год.)

Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Організаційні питання. Правила безпеки на заняттях. Розподіл робочих місць.

№	Тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичних	Практичних
1.	Організаційне заняття. Техніка безпеки.	2	1	1
2.	Художні промисли в Україні. Історія виникнення народного промислу – соломоплетіння.	2	2	
3.	Інструменти та обладнання.	2	1	1
4.	Матеріали для плетіння та їх підготовка.	6	1	5
5.	Прийоми плетіння з природного матеріалу:	7	2	5
	- пряме плетіння «шахівка»;	7	2	5
	- пряме плетіння «паркетик»;	6	2	4
	- плоске плетіння «косичка» з трьох кінців;	7	2	5
	- ланцюжок з двох соломинок.			
6.	Виготовлення найпростіших виробів з солом. Техніка виготовлення фігурок з солом.	21	2	19
7.	Техніка виготовлення композиції з плетеної солом.	31	2	29
8.	Техніка виготовлення декоративного панно (аплікація соломкою).	22	3	19
9.	Техніка виготовлення прикрас з солом.	14	2	12
10.	Техніка оздоблювання різних виробів інкрустацією з солом.	6	2	4
11.	Виховна робота	7	4	3
12.	Підсумкове заняття	4	2	2
	Разом:	144	29	115

2. Художні промисли в Україні. Історія виникнення народного промислу

соломиноплетіння (2 год.)

Теоретична частина. Використання соломи селянами: дахи, корм тваринам, та інше. Перші солом'яні вироби: брилі, іграшки, обереги. Солома – пластичний матеріал для виготовлення обрядових атрибутів. Аграрні обряди. «Зажиночний» і «соломиночний» снопи. Вінки з колосків. Дух хліба.

3. Інструменти та обладнання (2 год.)

Теоретична частина. Для роботи потрібні: ножиці, голка, жовті та різнокольорові нитки, шпагат, різак, клей ПВА, силіконовий, дріт, тканина, картон, праска, шило, папір, копіювальний папір, лак.

4. Матеріали для плетіння та їх підготовка (6 год.)

Теоретична частина. Злакові рослини. Види соломи. Заготівля соломки, термін заготівлі, правила обробки та зберігання. Техніка безпеки при заготівлі соломи. Декоративні властивості соломки – колір, блиск. Способи їх заміни.

Практична робота. Екскурсія на природу. Зберігання соломи, сушіння, вирізування вузлів, сортування, фарбування.

5. Прийоми плетіння з природного матеріалу. Прийом прямого плетіння – «шахівка» (7 год.)

Теоретична частина. Стрічково – хрестове плетіння. Варіант розщеплених соломинок. Варіант нерозщеплених соломинок. Нарощування довжини соломинок.

Практична частина. Застосування прийому «шахівка» у різних виробів з соломи, та оздоблення.

Прийом плетіння «паркетик» (7 год.)

Теоретична частина. Стрічково-хрестове плетіння. Варіант розщеплених соломинок. Варіант нерозщеплених соломинок.

Практична частина. Нарощування довжини соломинок. Оздоблення краю стрічково-хрестового плетіння.

Прийом плоского плетіння - «косичка» з 3 кінців (6 год.)

Теоретична частина. Найпростіша у виконанні косичка. Нарощування довжини соломки.

Практична частина. Оформлення початку плетіння. Оформлення кінця плетіння.

Ланцюжок з двох соломинок (7 год.)

Теоретична частина. Пластична плетінка. Три способи виконання ланцюжка. Переріз плетінки – правильний трикутник. Ланцюжок розплетений – кучерики. Ланцюжок заплетений – плетінка пластична.

Практична частина. Застосування ланцюжка у солом'яних виробках.

6. Виготовлення найпростіших виробів з соломи. Техніка виготовлення фігурок з соломи (21 год.)

Теоретична частина. Виготовлення традиційних птахів. Використання прийомів плетіння.

Практична частина.

Голубка. Виготовлення квадрата або прямокутника одним з прийомів прямого плетіння. Виготовлення тулуба голубки. Крила з вільних кінців соломи. Виготовлення голови та оздоблювання її ланцюжком.

Техніка виготовлення ляльки. Пучок соломи – руки. Пучок соломи – тулуб. Оформлення голівки. Оформлення шийки, талії, ручок. Плаття – плоскі плетінки, закріплені на талії. Оформлення зачіски. Варіанти: косичка, дві коси, кучері – прийомом «розплетений ланцюжок», тощо.

Солом'яний козлик – прикраса різдвяного столу. Козлик символізує добробут. Виготовлення окремих деталей: передні ніжки, голівка – один пучечок, різки, тулуб, задні ніжки. Формування фігури козлика.

Технологія виготовлення фігури коника. Виконання гриви і передніх ніжок, тулуба. Оформлення тулуба та задніх ніжок. Варіанти гриви. Декоративне оформлення коника.

7. Техніка виготовлення композиції з плетеної соломи (31 год.)

Теоретична частина. Вимоги до ескізу: використання прийомів прямого і плоского плетіння; використання традиційних солом'яних іграшок та модулів павуків.

Практична частина. Творча робота, яка виконується за індивідуальними проектами.

8. Техніка виготовлення декоративного панно (аплікація) (22 год.)

Теоретична частина. Вимоги до ескізу декоративного панно.

Практична частина. Виготовлення виробу в техніці по деталях. Виготовлення аплікації в техніці вирізування. Оформлення виробів.

9. Техніка виготовлення прикрас з соломи (14 год.)*Теоретична частина.* Вимоги до ескізу прикрас з соломи.

Практична частина. Виготовлення намистин (пірамідка) та збирання намиста. Плетіння «купалинок». Оздоблення роботи.

10. Техніка оздоблювання різних виробів інкрустацією з соломи (6 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення мистецтва інкрустації.

Практична частина. Наклеювання соломи під різними кутами – основи інкрустації.

11. Виховна робота. (7 год.)

Теоретична частина. Бесіди з народознавства.

Практична частина. Екскурсії на виставки декоративно-ужиткового мистецтва.

12. Підсумкове заняття (4 год.)

Підсумки роботи гуртка. Відзначення найкращих гуртківців.
Виставка робіт гуртківців. Участь у конкурсах, фестивалях.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці основного рівня навчання повинні знати:

- правила охорони здоров'я та техніки безпеки;
- правила користування матеріалом, інструментами та приладами;
- теоретичні відомості про народні ремесла і промисли України;
- найпростіші прийоми соломоплетіння;
- обрядову атрибутику народних свят;
- кращі роботи народного соломоплетіння.

Вихованці основного рівня навчання повинні вміти:

- виконувати найпростіші прийоми соломоплетіння;
- виконувати прийоми прямого та плоского плетіння;
- виконувати найпростіші плетінки з різної кількості соломин;
- виробляти найпростіші народні іграшки із соломки;
- виготовляти складні іграшки з соломки;
- виготовляти традиційні підвісні конструкції;
- виготовляти солом'яну скульптуру.

Вищий рівень, четвертий рік навчання

Навчально-тематичний план

№	Тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичних	Практичних
1	Організаційне заняття. Історія народних промислів на Миколаївщині.	3	3	-
2	Заготовка рослинного матеріалу та догляд за ним. Підготовка соломи до роботи. Техніка безпеки при заготівлі соломи.	3	3	-
3	Головні убори. Віночок.	28	3	25
4	Складні прийоми техніки плоского плетіння:	15	6	9
	- складна «зубатка»;	12	-	12
	- «зубатка» з поворотом.	30	-	30
5	Використання складних прийомів плетіння у виробках.	30	-	30
	Елементи декоративного оформлення виробів з соломки.	6	-	6
	Накладні:			
	- фігури з ланцюжка;	6	-	6
	- «зірочка»;	6	-	6
	- «купалинка»;	6	-	6
6	пелюстка білоруська;	6	-	6
	пелюстка ялинка.	6	-	6
7	Використання плетіння у композиціях – оберегах. Оберег з янголами.	15	-	15
	Оберег з дзвониками.	15	-	15
8	Об'ємне плетіння. Витий шнур.	21	3	18
9	Виготовлення робіт за власним ескізом для участі у виставках.	36	-	36
10	Екскурсії та суспільно-корисна праця	6	-	6
11	Підсумкове заняття. Виставка робіт гуртківців.	2	-	2
	Разом:	216	16	200

Зміст програми

1. Вступ. Історія народних промислів на Миколаївщині (1 год.)

Теоретична частина. Знайомство з творчістю майстрів декоративно-ужиткового мистецтва рідного краю. Історія народних промислів на Миколаївщині.

2. Заготовка рослинного матеріалу та догляд за ним. Підготовка соломи до роботи. Техніка безпеки при заготівлі соломи (3 год.)

3. Головні убори Віночок (28 год.)

Теоретична частина. Вивчення методів і прийомів виготовлення віночків для ритуалів і як головних уборів.

Практична частина. Створення власного проекту віночка. Орієнтовні етапи виготовлення віночка. Перший етап – формування на каркасі композиції з колосків. Другий етап – виготовлення квіткової композиції за індивідуальними ескізами гуртківців. Третій етап – поєднання композиції з колосків з квітковою композицією. Роботи виконуються з гармонійним поєднанням традиційних прийомів плетіння з сучасними техніками.

4. Складні прийоми техніки плоского плетіння

Складна «зубатка» (15 год.)

Теоретична частина. Складна «зубатка» – найбільш поширений прийом соломоплетіння. Схема виконання складної «зубатки».

Практична частина. Використання цього плетіння для виготовлення таких виробів: брилів, сумок, кошиків, для декору солом'яної скульптури.

«Зубатка» з поворотом (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з технікою плоского плетіння

Практична частина. Схема прямої «зубатки». Лівосторонній поворот. Правосторонній поворот.

Використання складних прийомів плоского плетіння у виробах (30 год.)

Практична частина. Сучасні жіночі капелюшки. Робота за авторськими проектами. Поєднання плетіння з прикрасами – квітковими композиціями. Розробка ескізу скриньки або корзинки з застосуванням «зубатки». Поетапна робота над виробами. Перший етап – виготовлення дна виробу. Другий етап – виконання стінок. Третій етап – виконання кришки. Четвертий етап – виконання ручок та оздоблення виробу.

5. Елементи декоративного оформлення виробів з соломи. Накладні деталі.

Фігури з ланцюжка (6 год.)

Практична частина. Робота за схемою виготовлення елемента з ланцюжка.

Елемент «зірочка» (6 год.)

Практична частина. Робота за схемою виготовлення елемента «зірочка».

Елемент «купалинка» (6 год)

Практична частина. Робота за схемою виготовлення елемента «купалинка».

Елемент «пелюстка-білоруська» (6 год.)

Практична частина. Робота за схемою виготовлення елемента «пелюстка білоруська».

Елемент «пелюстка – ялинка» (6 год.)

Практична частина. Робота за схемою виготовлення елемента «пелюстка – ялинка». Деталі доповнення до каркасу скульптури. Зубчики. Петлі. Петлі з ланцюжка. Солом'яна пластика. Використання вивчених елементів декоративного оформлення у солом'яної скульптури або у композиції з плетених елементів. Композиції на довільні теми. Поетапна робота по виготовленню виробів згідно з розробками гуртківців.

6. Використання плетіння у композиціях – оберегах.

Оберег з янголами (15 год.)

Практична частина. Розробка ескізу оберегу. Поетапна робота над композицією. Робота над виготовленням янголів. Виготовлення тулуба, крилець, рук, голови, спідниці. Виготовлення інших елементів оберегу. Виготовлення декору: «намистинок», «зірок». Збірка композиції. Вивчення символіки оберегу.

Оберег з дзвониками (15 год.)

Практична частина. Розробка ескізу оберегу. Поетапна робота над виготовленням елементів оберегу. Виготовлення елемента «дзвіночок». Робота над декором. Формування композиції. Вивчення символіки оберегу.

7. Об'ємне плетіння. Витий шнур (21 год.)

Теоретична частина. Різновиди витого шнура. Різна частота витків. Схема плетіння. Підбір соломи. Нарощування довжини соломи. Вита плетінка з 5 соломин. Вита плетінка з 6 соломин.

Практична робота. Виготовлення з витої плетінки сувенірів (дзвіночків, іграшок, квітів, віночків, обруча) на вибір.

8. Виготовлення робіт за власним ескізом для участі у виставках (36 год.)

Практична частина. Розробка ескізів виробів. Поетапна робота над виробами. Використання вивчених елементів плетіння та елементів декоративного оформлення солом'яних виробів.

9. Екскурсії та суспільно-корисна праця (6 год.)

Підготовка до екскурсії. Екскурсії на виставки декоративно-ужиткового мистецтва. Оформлення виставок та участь у них.

10. Підведення підсумків. Виставка робіт гуртківців (2 год.)

Нагородження кращих гуртківців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці повинні знати:

- історію виникнення української народної іграшки;
- народні звичаї та обряди, народні обрядові вироби з соломки;
- види народної творчості;
- основні прийоми побудови композиції;
- основні кольори та їх поєднання;
- властивості матеріалів, які використовуються для виготовлення іграшок;
- початкові відомості про пошиття виробу;
- технологію виготовлення плоскої аплікації з соломки;
- правила зберігання та заготівлі природних матеріалів;
- правила поведінки на природі, основні принципи первинної обробки природних матеріалів.

Вихованці повинні вміти:

- проектувати та створювати народні іграшки;
- працювати над ескізом;
- виготовляти найпростіші народні іграшки з тканини, з соломи;
- виготовляти плетені вироби з соломки;
- плести оздоблювальні плетінки з соломки;
- робити нескладну інкрустацію;
- виготовляти об'ємну аплікацію з соломки;
- застосовувати прийоми наклеювання соломки та інших природних матеріалів;
- користуватися ножицями, голками та іншими інструментами і матеріалами;
- організовувати виставки робіт гуртківців.

**Орієнтовний перелік обладнання та матеріалів для організації роботи
«Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та
соломоплетіння «Сонячне саяво»**

Основне обладнання	Кількість
Тканина різної фактури та кольору	За необхідністю
Дріт для каркасу іграшок	За необхідністю
Картон	За необхідністю
Клей ПВА	10 шт.
Мішковина	За необхідністю
Нитки різнокольорові	10 шт.
Олівці прості	20 шт.
Гуаш	2 набори
Анілінові барвники різних кольорів	30 шт.
Поролон	1 метр
Папір білий	1 пачка
Папір кольоровий	20 наборів
Шпагат	1 рулон
Клей силіконовий	8 блоків
Голки	15 наборів
Ножиці побутові	15 шт.
Праска	3 шт.
Клейовий пістолет	5 шт.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александрович В. С., Борисенко В. И., Виврот Т. М. / Українська культура другої половини XVII-XVIII століть. – Київ, 2003.
2. Богатеева З. А. Мотивы народных орнаментов в детских аппликациях / Москва: Просвещение, 1986.
3. Державна цільова соціальна програма розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року: затверджено Постановою Кабінетом Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 785 Уряд. кур'єр. – 2010. – № 168. – С. 20.
4. Концепція і Комплексна програма з художньо-естетичної освіти і виховання в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. / Масол Л. М. – Збірник наказів МОН, – К. – 2005.
5. Лобачевская О. А. Плетение из соломки. – М. : Культура и традиции, 2002.
6. Мельничук Ю. Ляльки в народному вбранні. – 2004.
7. Мейнард Б. Плетение : Книга для учащихся / Пер. с англ. В.И. Синюкова. – М. : Просвещение, 1984.
8. Мититело К. Аплікація,техніка, мистецтво. – Москва, 2004.
9. Найдено Е. Н. Українська народна іграшка – Київ: 1999.
10. Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах: затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 10.12.2008 р. №1123 // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 1. – Ст. 24; Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2009. – № 1-2-3. – С. 25-28.
11. Стеченко О.Ф. Плетиво із соломи та рогозу. – Київ, 1994.
12. Сензюк П.К. Композиція в декоративному мистецтві. – К. Радянська школа, 1988.
13. Федотов Г.Я. Плетение из сухих трав. – Москва, 2004.
14. Шептуля А. Э. Обереги своими руками. – Москва, 2008.

Навчальна програма укладена на основі програм Міністерства освіти і науки України для гуртків, секцій, творчих об'єднань позашкільних закладів суспільно-громадського та художньо-естетичного напрямів: Народні вироби з соломки; Плетіння з соломки. – Київ 1996 р.

**Експертний висновок на програму з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
«Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне сяйво»**

(для вихованців закладів позашкільної освіти віком від 5 до 18 років, які
займаються плетінням та аплікацією з природного матеріалу)

Укладач програми: Губська . Наталія Михайлівна, керівник «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради.

№ з/п	Параметри	Показники	Аргументація оцінки
1.	Відповідність структури і змісту програми типу навчальної програми	10 	Структура програми гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» відповідає сучасним вимогам до програм, оформлена відповідно до вимог державного стандарту та листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05 червня 2013 року № 14.1/1-1685 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти», зазначених у законах України «Про освіту», «Про позашкільну освіту»
2.	Об'єктивність заявленого типу програми за рівнем новизни (адаптована, інноваційна, авторська)	10 	Програма адаптована (відповідно до Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом МОН України № 676 від 22.07.2007 р.)
3.	Ступінь новизни концепції, інноваційний характер програми (для інноваційної та авторської програм). Оригінальність, наявність якісних відмінностей від чинних програм (для адаптованої)	10 	У програмі передбачена індивідуальна та групова робота згідно з Положенням про порядок організації індивідуальної та групової роботи в закладах позашкільної освіти (наказ МОН України від 11.08.2004 № 651). Програма якісно відрізняється від чинних програм тим, що враховані особливості дистанційного навчання
4.	Дотримання в рукописі вимог до оформлення навчальної	10	Дотримано структуру програми. У пояснювальній записці

	програми; наявність усіх структурних елементів: пояснювальної записки, змісту навчального матеріалу, структурованого за розділами й темами, визначення часу на вивчення розділу та теми, деталізованих очікуваних або прогнозованих результатів (до кожної навчальної теми)		сформульовано актуальність, мету та завдання, має місце чітке планування матеріалу. Кількість годин на рік – 144 і 216 (для гуртківців 1-го, 2-го, 3-го років заняття - 2 рази на тиждень по 2 години; для гуртківців вищого рівня - 2 рази на тиждень по 3 години)
5.	Відповідність заявленої мети та завдань програми передбачуваним результатам її реалізації	10 1	Заявлена мета та завдання програми відповідають передбачуваним результатам її реалізації та спрямовані на вивчення народного ремесла – плетіння та аплікації з природного матеріалу, зокрема з житньої, пшеничної та вівсяної соломи.
6.	Загальна характеристика програми, яка відповідає критеріям, що засвідчують можливість використання програми в освітньому процесі	10	Програма передбачає виконання завдань, спрямованих на особистісний розвиток дітей та учнівської молоді, збагачення їх емоційно-естетичного досвіду під час сприймання навколишнього світу, набуття основних навичок та вмінь, починаючи від заготівлі та обробки соломи, підготовки її до плетіння та створення окремих виробів і композицій із солом'яних скульптур.
7.	Дотримання принципу природничої освіченості під час формування навчальної програми	10	Упорядник дотримується принципу природничої освіченості під час формування навчальної програми і передбачає виховання аргументованості, вираженості
8.	Відповідність складності й обсягу матеріалу в змісті програми можливостям його засвоєння учнями певної вікової категорії на належному рівні за встановлений час	10	Складність та обсяг матеріалу відповідають можливостям його засвоєння вихованцями зазначеної вікової категорії
9.	Умотивованість поділу програми на розділи, їх послідовність, наявність зв'язків між ними; цілісний виклад матеріалу	10 1	Навчальний матеріал реалізується систематично і послідовно.
10.	Рациональність дозування часу на вивчення різних елементів програми	10	Рационально розподілено час на вивчення різних елементів програми.
11.	Відповідність змісту	10	Зміст програми відповідає

	програми передбачуваним видам навчальної діяльності	1	передбачуваним видам навчальної діяльності. Основними видами навчальних занять є групові та індивідуальні заняття, які проводяться з використанням інноваційних методик, таких як взаємонавчання вихованців, творчого заліку, творчого звіту, виставок, конкурсів, екскурсій, імпровізацій.
12.	Дотримання узгодженості навчального матеріалу із суміжними дисциплінами	10	Навчальна програма узгоджується з суміжними дисциплінами історія, народознавство, образотворче мистецтво.
13.	Об'єктивність прогнозованих результатів роботи за програмою, їх технологічність – можливість перевірити	10	Практичне значення набутих умінь та навичок зумовлене можливістю їх застосування, з метою розвитку ключових міжпредметних і предметних компетентностей, задоволення особистої потреби у творчій самореалізації та духовно-естетичному самовдосконаленні під час опанування народного ремесла – соломоплетіння.
14.	Доцільність додатків (за умови наявності), рівень їх оформлення	—	

Середній бал (середнє арифметичне за всіма параметрами) 10 б.

Загальні висновки, рекомендації:

1. Програма пропонується ☒ до схвалення вченою радою МОППО

2. Програму рекомендується (потрібне підкреслити):

- «Схвалити до використання в освітньому процесі».

3. Для успішної реалізації програми:

- вважаємо, що представлену навчальну програму можна рекомендувати до використання.

Експерт: Вітківська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Підпис експерта

Дата: 25 травня 2021 року

Підпис Вітківської О. Д. завідувач
Юрист МОППО
М. Лупіс

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ
засідання вченої ради № 4
Миколаївського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти від 26 травня 2021 року

Голова: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслужений учитель України.

Секретар ученої ради: Тюпа А. І., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

СЛУХАЛИ:

Стойкову Вікторію Володимирівну, к.пед.н., заступника директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, про схвалення навчальної програми з позашкільної освіти «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» (укладач Губська Н. М., керівник обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

УХВАЛИЛИ:

Схвалити до використання в освітньому процесі навчальну програму з позашкільної освіти «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» (укладач Губська Н. М., керівник обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

Голова вченої ради

Секретар ученої ради

Василь ШУЛЯР

Анжела ТЮПА

РЕЦЕНЗІЯ

На навчальну програму з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» 4 роки навчання

Укладач: **Губська Наталія Михайлівна** –
керівник «Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне сяйво»

Навчальна програма керівника «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» Губської Наталії Михайлівні присвячено загальному розвитку, розвитку творчого та креативного мислення, естетичному та етичному вихованню дітей засобами декоративно-прикладного мистецтва, напрямку соломоплетіння.

Навчальна програма укладена на основі програм Міністерства освіти і науки України для гуртків, секцій, творчих об'єднань позашкільних закладів суспільно-громадського та художньо-естетичного напрямів та багатого власного досвіду, керівника «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» Губської Наталії Михайлівні. Структура навчальної програми позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку побудована на підставі логіки організації навчального процесу, розрахована на 4 роки. Програмою передбачено проведення індивідуальних занять.

Теоретичні та практичні заняття складають зміст програми. Після кожного року навчання прописано прогнозований результат, чітко визначені знання, вміння, навички відповідно робочого плану. Навчальний цикл складається з початкового рівня – 2 навчальних роки, по 144 години на рік; основного рівня – 1 навчальний рік, по 144 годин на рік; вищого рівня – 1 навчальний рік, розрахованого на 216 годин.

Послідовність завдань побудована за рівнем складності, що дозволяє отримати позитивні результати відповідно прогнозованим. Форма проведення занять – групова та індивідуальна, з урахуванням індивідуальних можливостей і потреб кожної дитини.

Завдання представляють виконання різноманітних композицій від простих площинних до складних об'ємно-просторових композицій, у виконанні яких застосовуються різні техніки соломоплетіння та аплікації з соломи.

Програмою зазначається естетичний розвиток вихованців, який сприяє роботі над завданнями. Питання техніки безпеки є дуже актуальними на заняттях у гуртках художньо-естетичного напрямку.

Представлена на рецензію програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне саяво» в цілому відповідає діючим вимогам Закону України «Про позашкільну освіту». За цією програмою можуть проводитись заняття індивідуально групового навчання, які організовуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в закладах позашкільної освіти.

Рекомендовано до впровадження в роботу для закладів позашкільної освіти.

Методист обласного
Будинку художньої творчості,
член спілки дизайнерів України,
майстриня творчого об'єднання «Прибужжя»
психолог

Рада ВРОНСЬКА

Лілія І. Вроменко
Заступник
Директор ОБС
Р. Рибіке

РЕЦЕНЗІЯ
на навчальну програму з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
«Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне сяйво»
4 роки навчання

Укладач: **Губська Наталія Михайлівна** –
керівник «Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне сяйво»

Метою навчальної програми «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво», керівник Губська Наталія Михайлівна, є залучення вихованців до народного ремесла – плетіння та аплікації з соломки і професійної художньої творчості, формування компетентностей особистості засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Губська Н.М. дотримувалася вимог «Національної доктрини розвитку освіти в Україні у XXI столітті» та Закону України «Про позашкільну освіту» (із змінами). Провідною метою яких є забезпечення вільного творчого, інтелектуального, духовного розвитку дітей в закладах позашкільної освіти.

В основу навчальної програми покладено основні вимоги Державного стандарту базової і повної середньої освіти (освітні галузі: «Мистецтво», «Історія», «Художня культура», «Технології»), передбачено реалізацію в гуртках, секціях, творчих об'єднаннях художньо-естетичного напрямку позашкільних закладів освіти. Структура навчальної програми визначається логічною побудовою й складається з пояснювальної записки, тематичних планів основних рівнів навчання, орієнтовним переліком обладнання та списком використаних джерел. Програма розрахована на чотири роки навчання: 2 роки початкового рівня, 1 рік – основного рівня, 1 рік – вищого рівня навчання. Основною формою організації і здійснення навчально-

пізнавальної діяльності є групові заняття, які проводяться з використанням інноваційних методик. Важливим стало те, що Наталія Губська переконливо висвітлила освітні цілі та завдання кожного року, прогнозований результат яких полягає у розвитку вмінь та засвоєнні певних навичок у процесі опанування технічними прийомами роботи з плетіння та аплікації з соломки.

Кожен рік навчання включає 5 тематичних розділів, які взаємозв'язані між собою та розкривають методи формування пізнавальної та здоров'язбережувальної компетентності. Сам процес роботи та отриманий результат мотивують дітей до творчості, розвивають художній смак та почуття міри, формують критичне мислення й тим самим виводять вихованців на вірний рівень самооцінки.

Навчальну програму укладено за методичними вимогами вірно, зміст курсу викладено професійно й призначено для керівників гуртків з художньо-естетичного напрямку й спрямовано на виховання у гуртківців моральних, інтелектуальних та естетичних цінностей. Автор вміло використовує власний творчий та педагогічний досвід, що є вагомим аргументом у визначенні користі рецензованої навчальної програми в організації навчального процесу.

Рекомендовано до впровадження в роботу для закладів позашкільної освіти.

Професор,
заслужений діяч мистецтв України,
член спілки дизайнерів України

Інна ЧЕРКЕСОВА

Директор
Державного центру
дизайну
02349842
Інна ЧЕРКЕСОВА

17. 06. 2021

№ 213

Про затвердження навчальних програм
дослідницько-експериментального напрямку
гуртків «Літературна творчість»,
«Мистецтвознавство», «Фольклористика» та
художньо-естетичного напрямку
«Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне сяйво» обласного Будинку художньої
творчості Миколаївської обласної ради

Відповідно до пункту 6, підпункту 13 пункту 11 Положення про департамент освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації, затвердженого розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 21 червня 2018 року № 257-р (зі змінами), на виконання наказу департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації від 29 січня 2013 року № 61 «Про затвердження Положення про порядок розроблення й запровадження навчальних програм для забезпечення варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів Миколаївської області», рішення вченої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти від 26 травня 2021 року (протокол № 4), із метою впровадження запровадження навчальних програм для закладів загальної середньої та позашкільної освіти

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та рекомендувати до впровадження в освітній процес закладів загальної середньої та позашкільної освіти Миколаївської області навчальні програми дослідницько-експериментального напрямку гуртків

«Літературна творчість», «Мистецтвознавство», «Фольклористика» та художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сийво» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради (далі – Програми) (додаток).

2. Миколаївському обласному інституту післядипломної педагогічної освіти (Шуляр В. І.) розмістити затверджені Програми на сайті Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та здійснювати навчально-методичний супровід їх упровадження в закладах загальної середньої та позашкільної освіти Миколаївської області.

3. Головам територіальних громад, начальникам управлінь (відділів, секторів) освіти міських (сільських, селищних) рад, керівникам закладів освіти сприяти впровадженню Програм у педагогічну практику.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Алла ВЕЛІХОВСЬКА

Інформація про навчальні програми
дослідницько-експериментального напрямку гуртків
«Літературна творчість», «Мистецтвознавство», «Фольклористика» та
художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво»
(протокол від 26 травня 2021 року № 4)

1. Навчальна програма гуртка дослідницько-експериментального напрямку «Літературна творчість» (укладач – Руссова В. М., к.філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературна творчість» Обласного будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Шестопалова Т. П., д.філол.н., професор, завідувач кафедри української філології та міжкультурної комунікації Чорноморського національного університету ім. Петра Могили; Родіонова І. Г., к.філол.н., доцент кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Експерти: Гладишев В. В., д.пед.н., професор, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Погорелова Л. В., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

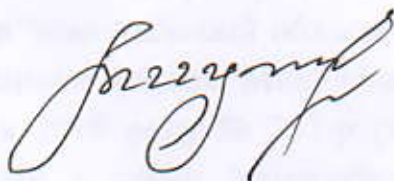
2. Навчальна програма гуртка дослідницько-експериментального напрямку «Мистецтво» (укладач – Васильєва Л. Л., к.мист., керівник секції «Мистецтвознавство» Обласного будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Стріхар О. І., д.пед.н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського; Мицик С. В., к.культур., доцент, директор Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв Миколаївської обласної ради; Експерти: Мірошніченко Т. В., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

3. Навчальна програма гуртка дослідницько-експериментального гуртка «Фольклористика» (укладач – Руссова В. М., к.філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературна творчість» Обласного будинку художньої творчості

Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Косарева Г. С., к.філол.н., доцент кафедри української філології та міжкультурної комунікації Чорноморського національного університету ім. Петра Могили. Експерти: Погорєлова Л. В., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

4. Навчальна програма художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» (укладач – Губська Н. М., керівник «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Євдокимова І. В., завідувач методичним відділом обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Експерти: Крик Д. О., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Директор МОШПО

Василь ШУЛЯР

Впроцуровано
процуровано
32 (тридцять два)
архуші

Заступ. дир. з НБД
ОБ.ХТ А. Киянова

Спас

